

Biltenu in nadgradnji zdravstvenega sistema na pot

Spremembe niso zaželeni, a so prepotrebne. Včasih se zgodijo same. Tako kot novo okolje Biltene. V vlogi urednika se tokrat v uvodniku oglašam kot minister za zdravje, da spregovorim o zdravstvenem sistemu in njegovi prepotrebni ter stalni nadgradnji!

Zdravstveni sistem v najširšem smislu vključuje vse državljanke in državljane, zato se morajo prav vsi zavezati k premišljenim, racionalnim ter vsebinsko in časovno usklajenim spremembam. Vloga ministra za zdravje kot regulatorja ali krmarja je zelo pomembna. Zaveza po stalnih spremembah izhaja iz razvojne nuje ter dejstev, ki so sistem krojile v občutljivih letih slovenske tranzicije. Ob tem ne gre spregledati izzivov, povezanih z demografskimi in epidemiološkimi gibanji, ki narekujejo vzpostavitev učinkovite integralne dolgotrajne obravnave kroničnih bolezni. Dodati moramo še razvoj novih zdravstvenih tehnologij, zdravil in postopkov zdravljenja ter globalizacijo, ki z novimi informacijami omogoča večjo ozaveščenost ter obveščenost prebivalstva o možnostih zdravljenja, na drugi strani pa povezanost in večji »pretok« bolezni. Ne nazadnje tudi klimatske spremembe spreminjajo vzorce obolevnosti prebivalstva.

Večina izzivov poznamo in so stalnica, ki pa ob odločitvah v preteklosti pridobivajo na pomenu. Neustrezna kadrovska politika, oziroma kar njena odsotnost, in iz nje izhajajoče pomanjkanje ustreznega kadra ter odsotnost ustreznih prilagoditvenih zakonodajnih sprememb in dopolnitev so oslabile sistem. Dodajmo še investicije, ki so temeljile na izgradnji posteljnih zmogljivosti in niso sledile razvoju zdravstvenih tehnologij in medicinskega znanja. Stabilnost finančnega položaja smo sprva dosegli z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem, a zmanjšali solidarnost pri zagotavljanju sredstev za zdravstvene storitve in predvsem omogočili zatiskanje oči pred dejstvom, da so sredstva omejena! Deležnikom v zdravstvu nismo naložili potrebnega bremena racionalnosti pri upravljanju z zbranimi sredstvi.

Zato je potrebna sistemska vzpostavitev vzdržnosti zdaj še togega zdravstvenega sistema ob ohranjanju in izboljševanju visoke ravni kakovosti, varnosti in dostopnosti zdravstvenih storitev za vse državljanke in državljane Slovenije.

Zdajšnji zdravstveni sistem, usmerjen k zdravljenju bolezni, v manjšem obsegu poudarja preventivo in zdravje. Glavni cilj je zmanjšati breme bolezni z optimalno, dinamično in prilagojeno zdravstveno infrastrukturo ter tudi zmanjšati breme zdravstvenih tveganj s spreminjanjem vedenjskih vzorcev, ki prispevajo k izboljšanju zdravstvenega stanja posameznika. Zato predlagam rekonstrukcijo zdravstvenega sistema, ki je bil zgrajen na osnovi bolezni ter reaktivnega zdravljenja, v sistem, ki je proaktiven ter uravnotežen med zdravstveno preventivo in kurativo. Rešitve vidim v omogočanju visoke ravni ozaveščenosti prebivalstva o upravljanju z lastnim zdravjem s spodbujanjem preventivnih ukrepov in zdravega načina življenja, večji racionalizaciji in ustreznem razvoju mreže izvajalcev zdravstvenih storitev na vseh ravneh ter spremembah sistema financiranja zdravstvenih pravic, povečanju

deleža javnih sredstev za zdravstvo na vsaj 80 % ter povečanju obsega sredstev za zdravstvo na 10 % bruto domačega proizvoda Slovenije do leta 2020.

Dorjan Marušič
glavni urednik